

Yeni Sayımız Çıkarken...

Bu yıl hem sinema hem de düşün dünyası açısından verimli ve yaratıcı bir yıl oldu. Özellikle sinemada kadınlar ve kadın yönetmenler farklı festivallerde ve sinema etkinliklerinde filmleriyle öne çıktılar. Kameralarından yansıyan yaratıcı dünyaları bizlere dışıl olanın gücünü gösterdi. Göstermekle kalmadı, heyecanlandırdı, duygulandırdı ve tekrar tekrar düşünmeye yöneltti. *Le tout nouveau testament* (Yeni Ahit, Jaco Van Dormael, 2015) filminin finalinde tanrıçanın eliyle, bir dokunuşuyla değişen, şiddet, sömürü ve kötülüklerden kurtarılan yeni bir dünya özlemi vurgulanır. Kadın gözü, ruhu ve eliyle kurulan bu dışıl dünya ve hayali gibi kadın yönetmenler de dokunuşlarıyla dünyalarımızı renklendirmeye, çiçekli bir gökyüzü altında yaşama hayalimizi diri tutmaya devam ediyorlar. Agnès Varda 88 yaşında film çekmeyi, sinema için çalışmayı sürdürüyor. Pek çok farklı türde film yapan Varda, Yeni Dalga'dan gelen mücadelecisi, isyankâr ve sorgulayan dışıl ruhunu filmleriyle yaşıyor. Son filmi *Visages Villages* (Faces Places) onun üretken ve yaratıcı dilinin bir ürünü. Bu yıl sinemamızda da ustalardan gençlere, pek çok kadın yönetmen iyi filmlerle karşımıza çıktı. Ceylan Özgün Özçelik'in *Kayıgısı*, 2016'nın sonunda gösterime giren Yeşim Ustaoglu'nun *Tereddüt* filmi, Ceyda Torun'un *Kedi* belgeseli ve Pelin Esmer'in son filmi *İşe Yarar Bir Şey*, yeni ve yaratıcı bir sinema anlayışının kadınlar eliyle kurulacağına habercileri. Kadın yönetmenlerimizin filmlerinin sayısı artarak devam ediyor. Bu artıştaki sevincimiz, ana akım dışındaki filmlerin dağıtımında yaşanan zorluklar nedeniyle yarım kalsa da bu filmler, alternatif pek çok platformda inatla izlenmeye, konuşulmaya, çoğalmaya devam edecekler. Bu inançtan hareketle SineFilozofi ekibi olarak bizler de bu sayımıza son filmiyle Pelin Esmer'i konuk ettik.

Pelin Esmer'in bir trenin içinde buluşturduğu farklı dünyalara ait iki kadını ve yolculuklarını bu sayımızda konuşalım istedik. Sanatı, edebiyatı ve Gökhan Tiryaki ile Barış Bıçakçı ortaklıklarının yansımalarını. Sinema tarihimizde ilk kez bir kadın şairin dünyasına tanıklık ederken, şiirsel gerçekçi bir sinema ile belgeselci dilin buluşmasını keyifle izledik. Esmer'in özenli ve çok emek harcanarak ortaya çıkan filmi, dergi ekibiyle ilk izlediğimizde duyduğumuz heyecanı ve konuşma hevesimizi hiç unutmam. Pelin Esmer son filminden hareketle bizlere, sineması üzerine çalışma ve yazma sorumluluğunu da yüklemiş oldu. Bu sayının makale bölümü yazarlarından İkbâl Bozkurt "Yeni Türk Sineması'nın Minör Temaları: Gözetleme Kulesi" başlıklı yazısında, yönetmenin *Gözetleme Kulesi* filmi minör edebiyat ve G. Deleuze'ün minör sinema kavramsallaştırmaları çerçevesinde çözümledi. Engin Ümer, "Walter Benjamin'de Tipler, İmge ve Deneyim" başlıklı makalesinde Benjamin'ci düşüncüyü ve önerilerini, modernliğin sonuçlarının doğurduğu sorunları aşmada kullanılabileceği önerisini tartışmaya açtı. Hakan Erkılıç, "Digital Sinema Teorisi Üzerine: Akışkan Sinema ve Akışkan Sinema Teorisi" başlıklı yazısında, 'Akışkan modernite' yaklaşımından hareketle sinemada sayısallaşma ile gelişen teori ve yaklaşımları tartıştı. Meral Özçınar ise "Deleuzyen Sinema: Minör Bir Oluş Olarak Sarmaşık Filminin Rizomatik Yapısı" adlı makalesinde G.Deleuz'ün 'Minör Sinema' kavramından yola çıkarak *Sarmaşık* filmi minör bir oluş ve rizom çerçevesinden analiz etti. Dördüncü sayımızın "Hayvan-Oluş'tan Makine-Oluş'a King Kong" adlı son makalesinde Süleyman Duyar, Deleuze ve Guattari'nin

'Hayvan Oluş' kavramından hareketle *King Kong Kafatası Adası* (2017) filmini çözümledi. Yurtdışından Amerika Massachusetts Üniversitesinden sinema filozofu akademisyen Gary Zabel, "The Ashes of Pasolini" Pasolini'nin Külleri başlıklı yazısı ile dergimizi onurlandırdı.

Bu sene düşün dünyası açısından da zenginliklerle doluydu. Pek çok yeni sinema ve felsefe kitabı çıktı, baskısı tükenenler yeniden basıldı. Bu sayımızda dört kitabın incelemesine yer verdik. İlki Natan Jun'un *Foucault ve Deleuz Ekseninde Anarşist Bir Film Teorisi* adlı kitabını Suna Can Özbulduk inceledi. Semra Civelek, Jacques Ranciere'in *Sinematografik Masal* kitabını, Çiğdem Aslantaş Slavoj Zizek'in *Tarkovski-İçsel Uzamdan Gelen Şey* kitabını ve Bekir Avcı ise Maurizio Lazzarato'nun *Videofelsefe* kitabını incelediler ve yorumladılar. Dördüncü sayının değini yazıları, sinemamızda yeni yönetmenlerin sinemalarını ve deneyimlerini görünür kılmaya çalıştı. Doç. Dr. Murat Tırpan, başarılı görüntü yönetmeni Özgür Eken ile yaptığı röportajı bizlerle paylaştı. Eken'in televizyon sektöründe başlayan ve sinemaya uzanan kişisel serüveni, sinema çalışanlarının çalışma koşullarını ve pratiklerini göstermesi açısından önemli deneyimleri aktarmakta. Serdar Öztürk'ün son günlerin dikkat çeken filmi *Sıcak Sarı*'nın yönetmeni Fikret Reyhan ile yaptığı görüşme ve 'Sinemadaki Kadın Ellerin SineFilozofisi' başlıklı yazısı bu bölümün diğer yazıları arasında. Öztürk yazısında, sinemada dişil olanın gücünü ve yaratıcılığını, eller, kadın yönetmenlerin ellerinden çıkmış filmleri bağlamında tarihsel ve sosyolojik ard alanlarıyla aktarıyor. Yanı sıra Dr. Sarper Bütev ise son günlerin çok konuşulan bir başka filmi, *Körfez*'in yönetmeni Emre Yeksan ile görüştü. Bu söyleşide Yeksan onu tetikleyen anlık bir kişisel duygusundan ve yaşadıklarından hareketle yapmaya karar verdiği filminin ortaya çıkış serüvenini, sinemaya yaklaşımını anlatmakta.

Karşılaşmalar, insan hayatının en önemli anları, sürprizleri ve hazineleridir. Sanat ve düşün dünyası gelişimini biraz da sanatçıların ve düşünürlerin yaşadığı karşılaşmalara, planlı ya da plansız buluşmalara borçludur. Farklı ruhların ve beyinlerin birlikteliği pek çok şiir, öykü, film ve yeni hareketlerin tetikleyicisi olmuştur. Fransız Yeni Dalga ekibi, A.Varda, J.Luc Goddard, F. Truffaut ve A. Bazin'in karşılaşmaları, Ahmet Uluçay'ın köye gelen seyyar sinemacı ile Simone de Beauvoir'in Paul Sartre, Bilge Olgaç'ın Memduh Ün ile karşılaşmaları değerli ve ebedi filmler, kitaplar, çalışmalar ve yaşam öyküleri bıraktılar geride. 2016 baharında bir araya gelen SineFilozofi ekibi ile karşılaşmam da kişisel yolculuğumun önemli duraklarından oldu. Karmaşık, çalkantılı günlerde Serdar ve Kurtuluş hocalar ile başladığımız, genç akademisyen arkadaşlarımla devam eden yolculuğumuz, iki yılı ve dördüncü sayısını geride bırakmış. Bu buluşma, çitası sürekli yükselen, sinematik bir felsefe anlayışı, bakışı ve yeni bir film okuma pratiği öneren, sinema ve felsefe alanlarında çalışan farklı kesimleri buluşturan, kaynaştıran bir dergi ortaya çıkarmış. Üstelik SineFilozofi bugün saygın bir alan indeksinde *Philosopher's Index*'te (<http://philindex.org>) taranan bir dergi olarak ülkemizi temsil ediyor. Ne mutlu bana, ne mutlu bize...

SineFilozofi sinema ve felsefe alanlarında pek çok yeni karşılaşmayı, buluşmayı devam ettirecek. Başta Prof. Dr. Serdar Öztürk ve Dr. Kurtuluş Özgen hocalarımız olmak üzere, editör yardımcılığı görevini tüm gayretleri ve inançlarıyla sürdüren Ümit Terzi, Işkın Özbulduk Kılıç, Esra Güngör Kılıç, Mustafa Kemal Sancar, Fırat Osmanoğulları ve Eda Çalışkan Arısoy'a teşekkür ederim. Tasarımları ve dokunuşlarıyla dergimizi görselleştiren Serpil Kaptan

hocamıza, Pelin Türker'e, İrem Bilgi'ye ayrıca çok teşekkürler. Titiz ve incelikli dili ile Türkçe söyleşilerimizi çeviren Özlem Atar'a teşekkür ederim. Dört sayı boyunca birlikte çalıştığım tüm farklı kurul üyesi hocalarımıza, öğrencilerimize, gönüllülere ayrı ayrı teşekkürü borç bilirim. Dergi hepimizin emeklerinin, katkılarının sonucu okuyucusuna ulaştı. Akademi içinde ve dışında bir eğitim mecrası olarak görev yaptı. Yapmaya devam edecek. Bu sayıdan sonra editörlük görevini sevgili hocamız Prof. Dr. Lale Kabadayı'ya bırakmanın sevincini ve onurunu taşıyorum. Hocamız ile dergimiz daha güçlenecek ve büyüyecek. Karşılaşmalar yenileriyle devam edecek. Bir yerlerde belki bir filmi izlerken yan yana koltuklarda, bir kitap ya da filmin tartışma, okuma etkinliğinde. Bir sempozyumun dinleyicileri ya da konuşmacıları arasında. Belki de bir festival filmine bilet bulma telaşı içinde gişe kuyruğunda buluşmak ümidiyle. Yersiz yurtsuz bir ruh hali içinde her daim kaçış hattında. Yeni yılın umut ve barış getirmesi dileklerle...

Aydan Özsoy
Editör